

РЕШЕНИЕ

№ 17970

гр. София, 27.05.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 19 състав, в
публично заседание на 23.05.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Доброслав Руков

при участието на секретаря Станислава Данаилова, като разгледа дело номер **3033** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от АПК.

Делото е образувано по жалба на Мд Т. (Md T.), гражданин на Б., чрез адвокат Г. П. срещу отказ от 05.03.2025 г. за издаване на виза тип „D“ на Завеждащ Консулската служба при посолството на Република България в гр. Ню Д., И..

В жалбата се сочи, че оспореният акт е незаконосъобразен, като издаден при допуснато съществено нарушение на административно-производствените правила и при несъответствие с материално-правни разпоредби. Според жалбоподателя, същият е представил всички необходими документи за издаване на исканата виза тип „D“, съгласно чл. 24и от ЗЧРБ – разрешение за продължително пребиваване и работа тип „Единно разрешение за пребиваване и работа“. Посочва, че е отговарял на условията за достъп до пазара на труда, съгласно българското законодателство и регламент (ЕО) № 1030/2002. Той е имал сключен трудов договор с български работодател и медицинска застраховка, покриваща нуждата от разходи за медицински услуги, по време на престоя му в страната. Работодателят от своя страна е представил и изискуемите по Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност (ЗТМТМ) документи, включително и Единно разрешително за работа и престой, които сочат ясно намерението на жалбоподателя да работи в страната като общ работник. Необосновани са изложените в оспорения отказ мотиви, че трудовият договор е представен само на български език. Предпоставките за валидността му са уредени в Кодекса на труда, съгласно който трудовите договори се сключват на български език. Договорът е бил валидиран от Агенцията по заетостта. Изтъкнатото обстоятелство, че представеното свидетелство за съдимост е с изтекъл срок на валидност също не е основание за отказ за издаване на виза. То може да представлява нередовност, която е отстранима в хода на

административното производство.

По време на проведеното по делото открито заседание оспорващият не се явява. Пълномощникът му адвокат П. е представил писмена защита, в която се иска отмяна на оспорения акт. Претендира присъждане на разноски.

Ответникът не се явява. Представява се от юрисконсулт К., която оспорва жалбата. Намира, че при представеното отрицателно становище на Държавната агенция за „Национална сигурност“, органът е действал в условията на обвързана компетентност и е бил задължен да издаде оспорения отказ.

Административен Съд С. – град, I отделение, 19-ти състав, след като взе предвид наведените в жалбата доводи и се запозна със приетите по делото писмени доказателства, намира за установено, от фактическа страна, следното:

Със заявление, подадено на 16.01.2025 г. в посолството на Република България в [населено място], И., Мд Т. (Md T.), е кандидатствал за издаване на виза за дългосрочно пребиваване. Към заявлението са представени следните документи: 1. паспорт на Мд Т. (Md T.), издаден от компетентните власти в Б., 2. Полица за сключен договор за медицинска туристическа застраховка за Мд Т. (Md T.) за периода 09.01.2025 г. до 08.01.2026 г. 3. Резервация с електронен билет за полет на авиокомпания Т. А. по маршрут заминаване Д. – И. – С. на 20.08.2024 г. на 01.03.2025 г., 4. Извлечение от банкова сметна на Мд Т. (Md T.), в D.-Bangla B. PLC., видно от което към 13.07.2024 г. Мд Т. (Md T.) е разполагал с парични средства в размер на 1 154 131 банладешки така (след направена служебна проверка на обменния курс на тази валута, съдът установи, че тя се равнява на приблизително 16 328 лв.). 5. Трудов договор, сключен между Мд Т. (Md T.) и „Ер Енд Ти“ ЕООД, съгласно който работникът е назначен на длъжност „общ работник“, за срок от три години, 6. Договор за наем на недвижим имот, сключен между „Ер Енд Ти“ ЕООД (работодател на Мд Т. (Md T.)), наемател и „Боро инвестмънт“ ООД, като наемодател, съгласно който наемателят може да настани в апартамента шест свои работници за срока на договора. Апартаментът се състои от три спални, кухненски бокс и баня с тоалетна. В приложение № 1 към договора са отразени имената на работниците, които ще бъдат настанени в жилището, между които е и оспорващия Мд Т. (Md T.).

С писмо № 536400-69050 от 21.08.2024 г. Дирекция „Миграция“ – МВР е уведомила работодателя „Ер Енд Ти“ ЕООД и Дирекция „К. отношения“ – МВНР, че шест лица, граждани на Б., между които и Мд Т. (Md T.) са получили достъп до пазара на труда в Република България, на основание чл. 24и о ЗЧРБ, за срок от три години и следва да предприемат необходимите действия за пред съответните български консулски власти за издаване на виза тип „D“.

С писмо № М-4462 от 07.04.2025 г., съставено от Заместник-председателя на ДА „НС“, АССГ е уведомен, че след извършена съгласувателна процедура, във връзка с подадени заявления за издаване на визи на шест граждани на Б., между които и Мд Т. (Md T.), агенцията изразява отрицателно становище за издаване на визи. Като основание е посочено, че трудовите договори са съставени само на български език, което предполага, че апликантите не разбират условията на труд и изискванията за позициите, които ще заемат и че представените свидетелства за съдимост са заверени през месец февруари 2024 г., поради което същите са невалидни. Срокът на валидност на свидетелствата за съдимост на граждани на трети страни е 3 месеца, според ДА „НС“.

Разглеждайки подаденото заявление, компетентният административен орган е намерил, че апликантът не е представил доказателства относно целта и условията на пътуването и има съмнение за автентичността и истинността на представените документи. Трудовият договор е разписан само на български език, срокът на валидност на представеното свидетелство за

съдимост е изтекъл.

Като доказателства по делото са приети Заповед № 95-00-26 от 16.01.2015 г., с която Министърът на външните работи, на основание чл. 34 от Наредбата за условията за издаване на визи и определяне на визовия режим, наричана за краткост по-надолу, само Наредбата, е определил длъжностните лица, които вземат решения за отказ за издаване на виза на основание чл. 10 от Закона за чужденците и Заповед № 3/16.01.2025 г. на посланика на Република България в [населено място], И., с която С. П., нотифициран втори секретар, Завеждащ Консулска Служба при посолството на Република България в [населено място], И., е определен да съставя, подписва и връчва на заинтересованите лица формуляри, включително за отказ за издаване на виза.

Административен Съд С. – град, I отделение, 19-ти състав, след преценка на събраните по делото доказателства по отделно и в съвкупност и съобразявайки доводите на страните, приема от правна страна следното:

По допустимостта на жалбата: Оспореният отказ е връчен на Мд Т. (Md T.), без да е посочена датата на връчването, жалбата е подадена директно в АССГ на 11.03.2025 г. (вх. № 5950) е в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК. Съдът е сезиран от надлежна страна - адресат на индивидуалния административен акт, подлежащ на оспорване. Във връзка с изложеното, съдът счита, че жалбата е процесуално допустима и като такава следва да бъде разгледана.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Оспореният отказ за издаване на виза е издаден от компетентен орган по смисъла на чл. 34, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим (НУРИВОВР - приета с ПМС № 198 от 11.07.2011 г., обн., ДВ, бр. 55 от 19.07.2011 г., в сила от 4.08.2011 г.), съгласно който в случаите на отказ за издаване на виза на някое от основанията по чл. 10 от ЗЧРБ се съставя формуляр в два екземпляра по образец съгласно приложение № 7, който се подписва от ръководителя на дипломатическото или консулското представителство или от упълномощено от него длъжностно лице. В настоящия случай административният акт е подписан от С. П., нотифициран втори секретар, Завеждащ Консулска Служба при посолството на Република България в [населено място], И., който е оправомощен да съставя, подписва и връчва на заинтересованите лица формулярите по образец съгласно приложение № 7 и № 8 към чл. 34, ал. 2 от НУРИВОВР.

Съгласно чл. 34, ал. 1 от НУРИВОВР не се издава виза на чужденец, когато е налице едно от основанията, посочени в чл. 10 от ЗЧРБ. За отказа се съставя формуляр по образец, който се подписва от ръководителя на дипломатическото или консулското представителство или от упълномощено от него длъжностно лице. Във формуляра се вписват мотивите, като се посочва основанията за отказа.

В случая обжалваният административен акт е издаден в предвидената от закона форма. В отказа за издаване на виза са посочени както правните (чл. 10, ал. 1, т. 17, т. 23 и т. 24 от ЗЧРБ), така и фактическите основания за издаването му – по отношение на апликантът не е представил доказателства относно целта и условията на пътуването и има съмнение за автентичността и истинността на представените документи. Трудовият договор е разписан само на български език, срокът на валидност на представеното свидетелство за съдимост е изтекъл.

В разглеждания казус е безспорно, че Мд Т. (Md T.) е подал искане за издаване на виза за дългосрочно пребиваване, на основание чл. 24и от ЗЧРБ, съгласно който разрешение за продължително пребиваване и работа тип "Единно разрешение за пребиваване и работа" могат да получат чужденци, които отговарят на условията за получаване на достъп до пазара на труда съгласно българското законодателство и притежават виза по чл. 15, ал. 1 или разрешение за пребиваване, издадено в съответствие с Регламент (ЕО) № 1030/2002.

Настоящият съдебен състав не може да се съгласи с мотивите, изложените в оспорения административен акт мотиви по следните съображения.

Основанията за издаване на виза за дългосрочно пребиваване са изложени в цитираната по-горе разпоредба на ЗЧРБ, а документите, които следва да се приложат са описани в ЗТМТП и правилника за прилагането му.

В разглеждания казус е безспорно, че работодателят „Ер Енд Ти“ ЕООД има сключен валиден трудов договор с Мд Т. (Md T.) и че на същият е предоставен достъп до пазара на труда, за срок от три години, съгласно чл. 24и от ЗЧРБ.

На Мд Т. (Md T.) е било осигурено настаняване, в наето от работодателя жилище.

Съгласно чл. 24и, ал. 9 от ЗЧРБ Дирекция "Миграция" извършва проверка на постъпилите документи, като при липса на документ, както и при необходимост от представяне на допълнителни документи по ал. 5 - 7, уведомява по електронен път заявителя за тези обстоятелства и определя 7-дневен срок за отстраняване на нередовностите. Когато в срока по ал. 9 документите не бъдат представени, директорът на дирекция "Миграция" или оправомощено от него длъжностно лице прекратява производството по издаване на разрешение по ал. 1 (чл. 24и, ал. 10). В конкретния случай, с писмо № 536400-69050 от 21.08.2024 г. Дирекция „Миграция“ – МВР е уведомила работодателя „Ер Енд Ти“ ЕООД и Дирекция „К. отношения“ – МВнР, че шест лица, граждани на Б., между които и Мд Т. (Md T.) са получили достъп до пазара на труда в Република България, на основание чл. 24и о ЗЧРБ. Работодателят следва да ги уведоми, в 20-дневен срок от получаване на съобщението, да предприемат действия за подаване на заявление за издаване на вида D. С аргумент от противното и при липса на данни за изискване на допълнителни документи съгласно чл. 24и, ал. 9 и ал. 10 от ЗЧРБ, следва да се приеме, че към заявлението са приложени изискуемите документи.

Съгласно чл. 30, ал. 4 от Наредбата, в случаите по чл. 24и, 24к, 33к и 33п от ЗЧРБ решението за издаване на виза се взима в срок от 20 календарни дни след съгласуване с Държавна агенция "Национална сигурност". Видно от писмо № М-4462 от 07.04.2025 г., съставено от Заместник-председателя на ДА „НС“, АССГ е уведомен, че при проведената съгласувателна процедура е изразено отрицателно становище в Националната визова информационна система. Основание за отрицателното становище е констатацията, че трудовият договор е разписан на български език, което предполага неразбиране на условията на труд и изискванията за длъжността. Допълнително е посочено, че приложеното свидетелство за съдимост е с изтекла валидност. Изложеното обосновавало основания за отказ по чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 24 от ЗЧРБ.

Настоящият съдебен състав намира доводите на ДА „НС“ за "неразбиране на условията на труд и изискванията за длъжността", освен за хипотетични, но и в нарушение на свободата на договаряне по Кодекса на труда, на свободното движение на работници и трудовата миграция по смисъла на Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност (ЗТМТМ). Отношенията по предоставяне на работна сила се уреждат само като трудови правоотношения (чл. 1, ал. 2 от Кодекса на труда). Императивно изискване съгласно чл. 62, ал. 1 от КТ е трудовият договор да се сключи в писмена форма и да има съдържанието по чл. 66, ал. 1 от КТ, които изисквания в случая са спазени. В сферата на трудовото право важи общият принцип по чл. 9 от ЗЗД за свобода на договаряне, при спазване на нормативните изисквания по КТ и подзаконовите актове по прилагането му. Последните не съдържат императивно изискване за двуезично изготвяне на документи. Дори хипотетично да се приеме, че такова е необходимо с цел "разбиране" съдържанието на документа, то това зависи от свободната воля на договорящите, а не е предмет на административно регулиране. Още повече, че в сферата на трудовата миграция и трудовата мобилност с компетентност да предоставя достъп до пазара на труда разполага Агенция по

заетостта, която следи за спазване на специалните изисквания по чл. 7, ал. 1 и чл. 8, ал. 1 от ЗТМТМ, едно от които е и сключен трудов договор с местен работодател (чл. 5, ал. 1, т. 1 от ЗТМТМ). Очевидно в настоящия случай Агенция по заетостта е предоставила становище за наличие на основание да предостави достъп до пазара на труда на жалбоподателя Мд Т. (Md T.) по смисъла на чл. 24и, ал. 12 от ЗЧРБ, след проверка и спазване на изискванията на ЗТМТМ. Логично е да се приеме, че за целите на административното производство по издаване на виза чуждият гражданин не се намира на територията на страната ни, а контактите между работник и работодател се осъществяват чрез посредник. В случая, Мд Т. (Md T.) е бил назначен на длъжност „общ работник“, която не предполага той да има съответните образование, опит и квалификация. Съвкупната преценка на тези обстоятелства е достатъчна за извод, че за целите на договаряването по КТ страните са осъществили контакт на разбираем за тях език, при което сключеният трудов договор отговаря на професионалната квалификация на работника, което е указание, че страните са се споразумели за съществените елементи от съдържанието му по смисъла на чл. 66, ал. 1 от КТ.

На следващо място, съгласно чл. 14, ал. 1 от АПК административните производства се водят на български език. За лицата, които не владеят български език, разпоредбата на чл. 14, ал. 2 от АПК предоставя възможност (чрез използвания глагол "могат") за извършване на превод - без същият да е в писмена форма, нито изискването за превод да е императивно. Според съда е дължим извод, че за целите на проверката по чл. 41, ал. 1, т. 2 от ЗДАНС поставеното от агенцията изискване за "разписване на трудовия договор и длъжностната характеристика" на български език е неправилно и незаконосъобразно. Като е възпроизведено в съдържанието на оспорения отказ, същото е довело до неговата материална незаконосъобразност по смисъла на чл. 146, т. 4 от АПК.

В допълнение следва да се отбележи, че установеното "неразписване на трудовия договор" на български език не съответстват на основанията за отказ по чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 24 от ЗЧРБ. В случая, целта на пребиваване по чл. 24и от ЗЧРБ е декларирана още в заявление за издаване на виза от 16.01.2025 г. и доказана чрез неоспореното становище на Агенция по заетостта достъп до пазара на труда в България, съгласно цитираното по-горе писмо на Дирекция „Миграция“ - МВР.

По отношение на другия довод, изложен в оспорения отказ, касаещ валидността на представеното от апликанта свидетелство за съдимост, съдът не откри нито в ЗЧРБ, нито в Наредбата норми, свързани със срока на валидност на този вид документи. Не е без значение и обстоятелството, че въпреки изрично дадените указания в определението за насрочване на делото, липсващото по преписката свидетелство за съдимост не беше представено, което възпрепятства съда да провери истинността на фактическите предпоставки, послужили като основание за постановяването на оспорения отказ.

При така събраните доказателства, съдът намира, че административният орган не е обосновал (не е изложил точни и ясни мотиви) защо не кредитира многото представени и описани по-горе писмени документи и защо е приел, че по отношение на кандидата за виза предоставената информация относно обстановката, целта и условията на планирания престой не е надеждна и кой от представените документи е с невярно съдържание или кои данни са невярна декларирани, както и защо са налице основателни съмнения относно автентичността на приложените документи за издаване на виза, истинността на тяхното съдържание, надеждността на направените от

чужденеца изявления или намерението му да напусне страната в рамките на разрешения срок за пребиваване.

Макар от отказа да не става ясно по отношение на кои документи са налице основателни съмнения относно тяхната автентичност и истинността на съдържанието им, може да се предположи, предвид отрицателното становище на ДАНС, че това са приложените трудов договор и свидетелство за съдимост (липсващо по преписката). Сключеният между „Ер Енд Ти“ ЕООД и Мд Т. (Md T.) трудов договор, при липса на изрично оспорване по реда на чл. 193 от ГПК, следва да се приеме за верен и автентичен. Той е подписан от лицата, посочени като страни в него, а съдържанието му съответства на фактите от обективната действителност.

Съдът намира, че при съвкупната преценка на доказателствата от административната преписка някои от приложените към заявление от 16.01.2025 г. документи да не са автентични (да не са подписани от посочените в тях автори) или съдържанието им да е неистинско – да не съответства на фактите от обективната действителност.

Безспорно мотивите на административния акт имат за цел да обективират волята на неговия издател, както и обстоятелствата, обосноваващи постановяване на акт с определено съдържание. Съгласно чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 24 от ЗЧРБ, административният орган може да откаже издаването на краткосрочна виза, когато гражданинът на третата страна не докаже достоверно целта и условията на заявеното пребиваване или транзитно преминаване, или летищен транзит и когато са налице основателни съмнения относно автентичността на приложените документи за издаване на виза, истинността на тяхното съдържание, надеждността на направените от чужденеца изявления или намерението му да напусне страната в рамките на разрешения срок за пребиваване. Настоящият съдебен състав счита, че в случая липсват конкретни фактически основания за издаване на акта, които да са относими към разглеждания казус, в контекста на приложените към заявлението доказателства, с което е нарушена императивната норма на чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК. Не е налице извършване на фактически и правен анализ на представените от заявителите документи и липсва каквото и да е логическа обосновка на направените изводи, базирана на конкретни фактически предпоставки.

Съдебната практика по този вид спорове е непротиворечива и категорично изисква посочване в административния акт на конкретни фактически основания и данни за обсъждането на относимите към апликанта правнорелевантни факти и обстоятелства, поради които е постановен съответният отказ. Цитираните законови норми на чл. 10, ал. 1, т. 17 и чл. 23 и чл. 24 от ЗЧРБ са общо и бланкетно формулирани. При постановяване на административния акт неговият издател е задължен да изпълни с конкретно съдържание визираните нормативни текстове, като следва да формулира ясно и недвусмислено относимите факти, които касаят заявителя, а не такива по принцип. В този смисъл е и разпоредбата на чл. 34, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим (Наредбата), в която изрично е регламентирано нормативното изискване за мотивиране на отказа. Освен това в случая е безспорно установено, че в настоящата хипотеза не става въпрос за съображения, които засягат националната сигурност. В този смисъл е и константната практика на Върховния Административен Съд (решения по адм. д. № 12160/2018 г. и по адм. д. № 14248/2018 г., както и по-новите - решение № 5661 от 15.05.2020 г. по адм. д. № 120/2020 г. на VII отд. на ВАС, решение № 13290 от 27.10.2020 г. по адм. д. № 122/2020 г., Решение № 15639 от 16.12.2020 г. на ВАС по адм. д. № 6889/2020 г., Решение № 14956

от 3.12.2020 г. на ВАС по адм. д. № 6311/2020 г., Решение № 15518 от 15.12.2020 г. на ВАС по адм. д. № 7720/2020 г. на Четвърто отделение).

По изложените съображения съдът намира, че оспореният административен акт следва да бъде отменен, а преписката да се върне на нотифициран втори секретар, Завеждащ Консулска Служба при посолството на Република България в [населено място], И., за ново разглеждане на подаденото от Мд Т. (Md T.) искане за издаване на виза за дългосрочно пребиваване. При новото разглеждане административният орган следва да съобрази мотивите, изложени в настоящето решение и при липса на други законови пречки да издаде искания административен акт – виза за краткосрочно пребиваване.

По отношение на направените разноски, предвид на факта, че оспорващия, чрез процесуалния си представител е поискал присъждането на такива, съдът дължи присъждането им.

Искането на присъждане на адвокатско възнаграждение по реда на чл. 36, във връзка с чл. 38, ал. 1, т. 2 от Закона за адвокатурата (ЗА), съдът намира за неоснователно.

Съгласно цитираната разпоредба, адвокатът или адвокатът от Европейския съюз може да оказва безплатно адвокатска помощ и съдействие на материално затруднени лица.

В случая, между Мд Т. (Md T.), гражданин на Б. и адвокат Г. П., липса подписан договор за правна защита и съдействие, в който да е уговорено предварително, че доверителят няма да заплати на адвоката възнаграждение, защото е материално затруднен, а такова ще бъде присъдено на адвоката по реда на чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗА.

От друга страна видно от цитираното банково извлечение, Мд Т. (Md T.) е разполагал приблизително със сума в националната на Б., равна на над 16 000 лв., поради което не може да се приеме, че същият е бил материално затруднено лице.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 1, пр. 1, във връзка с чл. 173, ал. 2 от АПК, **Административен Съд С. – град, I отделение, 19-ти състав,**

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на Мд Т. (Md T.), гражданин на Б., чрез адвокат Г. П. срещу отказ от 05.03.2025 г. за издаване на виза тип „D“ на Завеждащ Консулската служба при посолството на Република България в гр. Ню Д., И..

ВРЪЩА делото като преписка нотифициран втори секретар, Завеждащ Консулска Служба при посолството на Република България в [населено място], И. за ново разглеждане на направеното от Мд Т. (Md T.) искане за издаване на виза, при съблюдаване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на настоящето решение.

ОСЪЖДА Министерство на външните работи да заплати на Мд Т. (Md T.), гражданин на Б., на основание чл. 143, ал. 1 от АПК сумата от 10 (десет) лева, представляваща платена държавна такса.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните, с касационна жалба пред Върховния Административен Съд на Република България.

